Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 15-го ЖОВТНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY,OCTOBER ~~JULY~~ 15, 1985 No. 197. VOL. XCII

„Ню Йорк Таймс" подав рецензію на „Жнива розпачу"

Джерзі Ситі, Н.Дж. — У щоденнику „Ню Йорк Таймс" з четверга 10-го жовтня ц.р. поміщена рецензія постійного фільмового критики тої газети Вінсента Кенбі на два документальні фільми, що були показані на фестивалі фільмів в Ню Йорку у приміщеннях Лінкольн Центру.

Перший з них є французької продукції і має назву „Знищений час" та його змістом є листи трьох французьких вояків у першому році Другої світової війни.

Другим фільмом був український фільм про Великий голод в Україні п.н. „Жнива розпачу". Рецензент не має доброго слова ані про перший, ані про другий документальний фільм. У випадку фільму „Жнива розпачу" В. Кенбі уважає його стародавним пропаґандивним фільмом, який є „так переконуючий, що взагалі не переконує". Він закидає також, що важко відрізнити у фільмі, що є взяте із справжніх старих фільмових кадрів, а ще є фікцією.

Зокрема у рецензії наявною є оборона кореспондента „Ню Йорк Таймсу" Волтера Дюранті. В. Кенбі закидує, що фільм повторяє обвинувачення на В. Дюранте деяких з його товаришів по професії. Він уважає, що ствердження Малкома Маґґериджа, англійського журналіста про це, немов В. Дюранті був „одним із найбільших тоді живучих брехунів" не є згідне із правдою на підставі споминів довголітнього міжнародного кореспондента „Ню Йорк Таймсу" Гаррісона Е. Солсбирі. Цей останній, як цитує фільмовий критик, уважав В. Дюранці „кар'єристом, якого приватним богом був радше Макіявеллі, а не Маркс", хоч також твердить, що Дюранті промовчав „один з найбільших злочинів Сталіна, одну з найважливіших подій декади".

Фільм про голод знов здобув нагороду

Коломбус, Огайо. — Документальний фільм „Жнива розпачу", про Великий голод в Україні в 1932-33 роках отримав другу свою нагороду тут на 33-му річному інтернаціональному фестивалі.

Нагорода за найкращий документальний фільм є у формі статуї Христофора Колюмбуса з бронзи. Цю нагороду отримають Славко Новицький і Юрій Луговий, які працювали над фільмом, 2-го листопада ц.р на бенкеті.

Цей 55-хвилинний фільм також отримав першу нагороду в політичних, світових і урядових категоріях минулого квітня на інтернаціональному фестивалі в Гюстоні, Тексас.

В Парижі випустили збірку матеріялів про В. Стуса

Париж (О.К.). — Заходами Клюбу Приятелів України випущено у Парижі при кінці вересня збірку матеріялів про недавно померлого правозахисника і поета Василя Стуса.

У збірці, що розпочинається великою знімкою поета та датами його народження і смерти, подано спершу цілий ряд матеріялів у французькій мові, що появився досі з приводу смерти В. Стуса, а це з журналів: „Квотідієн де Парі", „Ліберасіон", „Лє Матен", „Лє Монд", „Лє Фіґаро", як також нотатку із „Кронік Амнесті Ентернасіональ" з березня 1984 року.

Далі є передрук статті із журналу „Лє Альтернатів" з 1981 року пера Володимира Малинковича у перекладі на французьку мову п.н. „В обороні Василя Стуса, українського поета" і нотатки самого Василя Стуса з того ж журналу з 1984 року.

Відтак у збірці слідують матеріяли передруковані в англійській мові з „Українського Тижневика", включно із заявами Державного департаменту і Гельсінкської комісії, які ці урядові американські чинники зложили з приводу вістки про смерть українського правозахисника.

У збірці є також передова з „Українського Тижневика" і стаття пера Марка Царинника.

На кінці поміщено в українській мові статтю з паризького „Українського Слова" і статтю в російській мові з „Російської Думки" що появляється в Парижі.

Збірка матеріялів призначена в першу чергу для чужомовного читача і дає йому добрий перегляд матеріялів та вісток, що появилися у французькій пресі та українських інформацій в українській та англійській мовах.

Вимагає підтримки для українців

Дітройт. — Під таким заголовком щоденник „Детройт Фрі Пресс" з 2-го жовтня ц.р., помістив у листах до редакції голос місцевого українця Лева Григорчука, що є доктором філософії та заступником директора „Рідної Школи".

У статті, прикрашеній знімкою автора він нав'язує до обурення, яке викликала в Дітройті карикатура п.н. „Литовський танець дощу", поміщена раніше у тому щоденнику, і звертає увагу на дуже несправедливе трактування пресою етнічних груп в загальному.

Л. Григорчук пише, що карикатура появилася саме в часі, коли розгорілася пропаґанда, яка хоче всіх втікачів із Східньої Европи дати під один знаменник „пронацистів". Він дає приклади як несправедливо трактується тепер усіх українців і як тенденційно інформують про Україну і українців засоби масової інформації, як ось випадку індентифікації Івана Дем'янюка, де ніхто не поінформував про підроблені документи з СССР.

Автор подає три причини чому тепер розгорілася така проти-українська пропаґанда, а саме 50-річчя Великого голоду, близьке Тисячоліття Хрищення України-Руси і краща співпраця поміж жидівською і українською групими в СССР і у вільному світі.

Закінчує свого листа Л. Григорчук надією, що може якийсь безсторонній американський журналіст поцікавиться тими протиукраїнськими „доказами", що їх розповсюджує тепер совєтська пропаґанда і що може місцева преса знайде більше місця на інтеліґентний і відповідальний форум для вісток про етнічні групи із Східньої Европи.

Появилося чергове звідомлення Міжнародної Амнестії

Лондон, Великобританія. — Пресові аґентства повідомляють, що вже появилося нове 359-сторінкове звідомлення Міжнародної Амнестії, головна квартира якої знаходиться в Лондоні у якому говориться, що принаймні половина усіх держав світу тримають в тюрмах і концентраційних таборах політичних в'язнів, а деякі з них стосують у відношені до політичних в'язнів середньовічні тортури, судять їх за закритими дверима навіть без присутности рідні, тримають без суду на протязі кількох місяці, висилають до так званих психіятричних закладів, контрольованих поліційними чинниками тощо.

„Життя і доля багатьох тисяч політичних в'язнів є в руках держав, а зглядно їхніх поліційних служб", — говориться на вступі звіту. Очевидно, у виїмково трудних обставинах в'язниць, концтаборів і „психушок", в'язні хворіють, вимирають передчасно, терплять від різних недомагань, які можна б, при сьогоднішньому стані медичної науки, дуже скоро осунути.

Очевидно, звідомлення опубліковане за 1984 рік і в ньому немає ще зафіксованих нових випадків насильства і мордів над політичними в'язнями, зокрема в комуно-московській тюрмі народів і сателітних країнах Східньої Европи, як, наприклад, смерть чотрьох українських політичних в'язнів: Валерія Марченка, Олекси Тихого, Юрія Литвина і Василя Стуса.

Видавці звіту Міжнародної Амнестії признаються, що є дуже тяжко отримувати точні інформації про число політв'язнів і про їхню долю, бо держави переслідуваючі, звичайно тримають такі речі у строгій таємниці, а деякі, в тому числі Совєтський Союз, взагалі заперечують, що в них є політичні в'язні. У звідомленні сказано, що на протязі 1984 року було зареєстровано 1,513 зумисних вбивств, тобто судом одобрених розстрілів чи позбавлення життя іншим способом.

Міжнародна Амнестія особливо турбується в'язнями в СССР, які перебувають у психіятричних закладеннях КҐБ тільки за те, що вони зарахували себе до категорії дисидентів, тобто тих осіб, які мають іншу від урядової думку і протестують час від часу проти порушення державою прав людини. Афганістан, Лівія й Іран тримають політичних в'язнів в нелюдських умовинах, а часті розстріли в тих державах викликають тривогу в цивілізованих людей. Також інші країни такі, як Нікараґуа, Ель Сальвадор, Ґватемаля, Перу, Уґанда, Чад, Камерун. Срі Лянка „випакували" свої тюремні заклади політичними в'язнями і трактують їх на рівні скотини.

Окремий розділ у звіті присвячений Південно-Афиканській Республіці, де карають на горло пересічно 114 осіб на рік, але три чверті з цього числа є неграми. У відомленні згадується також, що у ЗСА 1,400 осіб чекають на виконання кари смерти, яка існує в багатьох стейтах, але самі умовини в тюрмі, у порівнянні з іншими державами, є майже ідеальними. Крім того нікого в ЗСА не судять за політичні переконання.

ЗУСТРІЧ З ПИСЬМЕННИЦЕЮ І. ДИБКО

Ню Йорк. — Заходами 82-го Відділу Союзу Українок Америки тут в неділю, 20-го жовтня ц.р., о год. 1:30 по полудні, в домівці СУА, при 108 Друга авеню відбудеться зустріч громадянства з письменницею Іриною Дибко. В програмі беруть участь: Автор, Уляна Любович, Ярослава Гунчак, Марта Шраменко і Орест Гарасимчук. Програмою вестиме Ірина Іванчишин. Після програми перекуска; вступ 5 дол. від особи.

ІТАЛІЯ НАМАГАЄТЬСЯ ЗЛАГІДНИТИ ВІДНОСИНИ ІЗ ЗСА

Рим, Італія. — Італійський уряд прем'єр-міністра Беттіно Краксі, стосуючи різні дипломатичні заходи, намагається злагіднити відносини із З'єднаними Стейтами Америки, які погіршилися дещо у зв'язку з дозволом Італії на виїзд одного з командирів Палестинської Визвольної Організації Могаммеда Аббаса, який, згідно з інформацією розвідки, приготовляв і допомагав зреалізувати плян захоплення італійського пасажирського люксусового корабля „Ахілле Ляро".

Амбасадор ЗСА до Італії Мексвелл М. Рабб зустрівся в кінці минулого тижня і розмовляв на протязі двох годин з міністром закордонних справ Італії Джуліо Андреотті і виніс таке враження, то Італія не бажала цілковитого розриву співпраці з багатьма арабськими державами, які морально і матеріяльно підтримують політичні аспірації палестинців і хотіла оминути чергових терористичних актів ПВО проти італійських інсталяцій за кордоном.

Вміжчасі Державний департамент ЗСА вимагав видачі Аббаса від Юґославії, куди він переїхав після звільнення в Італії, але уряд Юґославії не реаґував аж до понеділка, 14-го жовтня. В понеділок рано юґославське пресове аґентство ТАНЮҐ поінформувало, що М. Аббас покинув Юґославію і виїхав у невідомому напрямку. Речники Державного департаменту у Вашінґтоні заявили, що юґославська заява виразно і недвозначно натякає, що уряд тією країни не хотів вмішуватися до цієї справи, тим більше, що політичні симпатії Юґославії є по стороні ПВО.

Політичні спостерігачі думають, що американська розвідка, і розвідки інших заприязнених країн, почали інтенсивні розшуки за ливанським командиром і на Заході не виключають, що амбіцією Адміністрації президента Роналда Реґена є зловити його в будьякій державі і поставити під суд в ЗСА за вбивство американського громадянина Леона Клінгоффера і теризування інших американських пасажирів. Амбасадор М. Рабб заявив кореспондентам в Римі, що ЗСА домагатимуться також видачі чотирьох інших палестинських терористів на суд в ЗСА, але інші політичні діячі ЗСА песимістично розглядають цю вимогу з огляду на італійську конституцію, яка не дозволяє видачі злочинців до тієї держави у якій існує кара смерти.

У Вашінґтоні Джеймс Бейкер, колишній шеф персоналу в Білому Домі заявив, що він сподівається погіршення відносин між ЗСА й Італією за її нефахове і боязливе полагодження справи з терористами і у Вашінґтоні взагалі існує побоювання, що захоплювачі корабля не будуть належно засуджені, навіть за існуючими там кримінальними законами, з огляду на боязнь Італії перед відплатними акціями терористів різної масти, симпатиків ПВО. Дж. Андреотті плянує докладно вияснити становище Італії в особистій розмові з державним секретарем Джорджом Шулцом, як цей прибуде до Брюсселю на конференцію НАТО цього тижня.

У СВІТІ

УРЯДОВІ РЕЧНИКИ і закордонні кореспонденти підтвердили, що поліція в Йоганнесбурґу, Південно-Африканська Республіка, застрелила знову п'ятьох осіб, в тому числі тритижневе немовля, яке було забите заблуканою кулею у перестрілці з небезпечними демонстрантами, які в боротьбі з поліцією вживали зброю і ножі. Досі у заколотах загинуло в ПАР 730 осіб на протязі 13-ох місяців.

ПОНАД 5,000 КИТАЙЦІВ прийшли на летовище в місцевості Вубан, щоб привітати румунського президента і першого секретаря компартії Ніколае Чаушеску, який прибув до Китайської Народної Республіки з черговою офіційною візитою. З летовища Чаушеску, в супроводі кількох китайських урядових осіб і поліційної колони, переїхав до урядового будинку, де його вітали офіційні особи. Незважаючи на зливний дощ, тисячі китайців вітали румунського гостя в дорозі з летовища. Як відомо, Чаушеску хворіє на пістряка і перейшов вже декілька операцій.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ у Варшаві заарештувала п'ять осіб, прихильників забороненої робітничої профспілки „Солідарність", які намагалися з переносної радіостанції передавати заклики про бойкот польським народом виборів, заплянованих на кінець цього тижня. Прихильники „Солідарности", після арешту прийняли іншу тактику. Вони, з допомогою гучномовців, закликали поляків з дахів будинків не йти до голосування. Внизу під будинком почалася бійка між поліціянтами і прихильниками „Солідарности". Почали збиратися люди і цю обставину великої присутности осіб також використали польські патріоти, які почали нашвидкоруч роздавати антиурядові летючки, впихаючи їх кожному до кишень, під плащі і вкидали до автомобілів. Драма закінчилася тоді коли на місце випадку прибули нові поліційні відділи, які почали розганяти зібраних.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА інформують з Карльсруге, що західньонімецька поліція має повні руки праці зі шпигунами, які працюють на користь комуністичних держав, в першу чергу Східньої Німеччини. В кінці минулого тижня поліція притримала 34-річного підприємця і політичного активіста правої радикальної партії, який, як заявив пізніше головний прокуратор, займався шпигунством в користь Східньої Німеччини від 1978 року. Прокуратура покищо не подала до відома прізвища заарештованого з причин безпеки і можливих дальших арештів серед його прихильників. Відомим є тільки факт, що він свого часу був активістом Націонал-демократичної партії, яку індентифікують в Західній Німеччині на рівні з фашистівською.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД Реґен, підготовляючись до зустрічі із совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим, відбув довшу розмову з колишнім президентом Річардом Ніксоном і державним секретарем Генрі Кіссінджером, а навіть стрінувся з колишнім совєтським високим урядовцем в Організації Об'єднаних Націй, одним із заступників генерального секретаря ОН, Аркадієм Шевченком. Крім того він переглянув декілька фільмів про М. Ґорбачова.

ЧИ ЗБОМБЛЕННЯ ізраїльськими воєнними літаками головної квартири Палестинської Визвольної Організації в Тунісі матиме далекойдучі наслідки для започаткованих переговорів між ЗСА, Ізраїлем і арабськими країнами, зокрема Єгиптом, Йорданією і ПВО? Політичні спостерігачі й аналітики, перестудіювавши цілу ситуацію прийшли до висновку, що згадані арабські держави, не зважаючи на їхню критику і неґативну оцінку ізраїльської акції, не будуть відмовлятися від розмов і зустрічей, бо замирення на [illegible] Сході є важнішою річчю, як одна військова акція.

1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

Митрополит Мстислав посвятив дві мозаїки-ікони в катедрі св. Володимира у Філядельфії

Філядельфія (О. Луцький). — Починаючи відзначування історичного ювілею Тисячоліття Християнства в Україні Українською Православною Церквою в ЗСА, в неділю, 29-го вересня ц.р. Архиепископ Філядельфійський і Митрополит УПЦеркви в ЗСА і діяспорі Блаженніший Владика Митрополит Мстислав довершив при співслуженні священства та біля 400 учасників урочисте посвячення двох нових великих зовнішніх мозаїк-ікон тут у митрополичій катедрі св. Володимира.

Владика Митрополит Мстислав посвячує дві мозаїки-ікони у катедтрі св. Володимира.

Мозаїка-ікона присвячена хрищенню України у катедрі св. Володимира Великого.

Це був історичний і пам'ятний день Української Православної Церкви в ЗСА, а зокрема її митрополичої катедри св. Володимира, тут при 5-ій і 67-ій вулицях, бо ці дві кольорові мозаїки-ікони великого розміру, що прикращують зовнішні стіни цієї катедри, а що їх виконала українська мистецька фірма Бориса і ск-и Макаренків у Йонкерсі, Н.Й., завдяки щедрим пожертвам парафіян катедри, — являються документальним подарунком парафіян УПЦеркві та її катедрі, українському народві і метрополітальній Філядельфії, як увіковічнена присвята і свідоцтво духовної спадщини України. Одна ж бо мозаїка-ікона є на пам'ятку Тисячоліття Хрищення Руси-України св. Володимиром у 988 році, а друга мозаїка є призначена в пам'ять і пошану понад сім мільйонів українського народу — жертв ґеноцидного Великого голоду в Україні у 1932-33 р. [illegible], що його [illegible]чно і з диявольським наміром викликала московсько-большевицька окупаційна влада на знищення України.

Церковні урочистості

Церковні урочистості у цей ясний сонящний день [illegible] в катедрі св. Володимира о год. 9:30 вранці урочистою відправою Архиєрейської св. Літурґії і чином посвячення мозаїк-ікон, що їх очолював Блаженніший Митрополит Мстислав. Співслужили митрофорний протоієрей Франко Історчин, настоятель катедральної парафії св. Володимира, митрофорний протоієрей Михайло Борисенко, голова Консисторії УПЦеркви в ЗСА, декан Філядельфійського деканату і настоятель церкви св. Покрови у Філядельфії, о. М. Гутнян, парох парафії св. Духа у Ковтсвіллі, о. Іван Бручок, священик церкви-пам'ятника св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку, Н.Дж., о диякон Євген Мещишин з УПСемінарії св. Софії та протодиякон Володимир Поліщук з причету цеквипам'ятника св. Андрія Первозванного. Співав Літурґію, прикрашуючи її своїм мелодійним співом, хор ім. Олександра Кошиця і новостворений хор Філядельфійського деканату під орудою д-ра Стефана Савчука, члена парафії.

Глибоку змістом релігійно-патріотичну проповідь виголосив Митрополит Мстислав, підкреслюючи велику вагу цього радісного дня в житті УПЦеркви в ЗСА, історичного посвячення двох мозаїк-ікон у катедрі св. Володимира, яких дотепер ще не здвигнено в жадній іншій українській церкві ні в Україні, ні в розсіянні. Закінчуючи свою проповідь Владика Митрополит закликав українську людину бути свідомою своєї прадідівської віри і національної спадщини та ідентичности, закликав українську людину до Христа, бо Всемогучий Господь Бог один, що допоможе Україні. Рівночасно Владика подав до відома, що відзначуючи тисячоліття християнства в Україні буде поставлений на другий рік у 1986 році пам'ятник св. княля-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

В ГАЛЛИВУДІ ПОМЕР 10-го жовтня ц.р. відомий широко фільмовий і театральний актор та режисер Орсон Веллс на 70-му році життя. Причиною смерти була серцева атака. О. Веллс прославився від молодих років та здобув ряд нагород за свою гру, зокрема за ролю у фільмі „Горожанин Кейн". В тридцятих роках він передав по радіо так реалістично історію про „наїзд марсіян" на ЗСА, що тисячі громадян взяли її за правдиву і счинилася паніка. О. Веллс був відомий із своїх роль у шекспірівських драмах, але у багатьох випадках його гра та його особовість викликувала контровесійні погляди.

ДОСЛІДИ СЕРЕД 1,101 подруж та серед їхніх дітей виказали, що існує один ґен, який викликує у тих, що його мають різні проблеми із народженням дітей. Ґен, що його назвали Ц-3, мають люди білої раси, так чоловіки, як і жінки, і він є причиною частих поронень, передчасних породів, як також пошкоджень у хребті новонароджених.

ДОСЛІДНИКИ З КАНАДИ та Массачусеттс в ЗСА подали до відома, що вони знайшли першу дорогу для визначення ґенів, які спричинюють смертельну недугу у дітей відому під назвою „систік фіайброзіс". Діти, що народжуються з цією недугою, мають вже скоро у житті пошкоджені легені плином, що затикає дорогу до них, і звичайно вмирають на комплікації віддихових органів.

ТЕЛЕВІЗІЙНА ІНДУСТРІЯ в ЗСА зі зацікавленням слідкує за потягненнями відомого австралійського мільйонера Рупперта Мирдока, що, як поінформували в середу, 9-го жовтня ц.р., хоче поєднати фільмову корпорацію „20 Сенчюрі-Факс" із шістьма телевізійними станціями „Метромідія", які він погодився закупити.

ПРЕЗИДЕНТСЬКА КОМІСІЯ, яка підготовляється до важливої зміни, виявила що процедури закупу зброї Пентаґоном повинні бути змінені. Новообраний голова комісії Дейвид Пекард сказав, що панель виказав зміни, які треба зробити в Департаменті оборони, щоб справити цю проблему щодо закупу зброї поганої якости, високих цін та довгого чекання на виконання контрактів.

ПОКАЗАЛОСЬ ЩО ЦЕНТРАЛЬНА Розвідча Аґенція була свідома, того, що Едвард Говард мав намір стати совєтським шпигуном, але про це не повідомила Федеральне Бюро Інвестиґацій. Тому, що ФБІ має відповідальність над всіми внутрішніми шпигунськими справами, Уряд заповів, що усякі шпигунські справи треба негайно зголошувати до ФБІ.

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ в справах здоров'я виявили, що пацієнти які хворують на серце повинні заживати одну аспірину денно. Одна аспірина денно може запобігти атаці серця.

ЧИСЛЕННІ МЕШКАНЦІ Пуерто Ріко живуть в нездорових і небезпечних умовинах. Мешкання цих бідних мешканців є в подібному стані, як місто Понсе, частини якого минулого тижня заляло багно. Тисячі пуерторіканців живуть в занедбаних хатинах, бо вони бідні й не мають грошей на чинш.

ШПИТАЛІ В НЮ ЙОРКУ виявили, що зменшення програм у лікарнях для вишколу молодих не-американських лікарів, вийде на велику некористь. В бідних дільницях, де немає грошей, ані медичної допомоги, буде потрібно лікарів, і це зменшення програм може пошкодити шпиталям, де потрібно лікарів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to: "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаться тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ідеологічні бої в ЮНЕСКО

Пресові аґентства і кореспонденти інформують із Софії, столиці комуністичної Болгарії, у якій відбувається шістьтижнева міжнародна конференція Організації Об'єднаних Націй для справ освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), що там, крім полагодження звичайних проблем, з якими зустрічається ця організація кожного дня, відбуваються також ідеологічні бої між країнами Заходу і Сходу.

Наприклад, тиждень від 7-го до 11-го жовтня проходив під кутом намагання Москви усунути з ЮНЕСКО решту впливів З'єднаних Стейтів Америки, ба навіть не допустити до участи в конференції делеґації Ізраїля, Західньої Німеччини, яка мовляв, веде політику підтримки мілітаризації космосу, маленької острівної держави Ґренади та інших. Совєтські представники домагалися також звільнення усіх затруднених в ЮНЕСКО американських громадян у зв'язку з виходом ЗСА з тої організації минулого року через безконтрольну фінансову господарку теперішніх керівників і однобічну політику загравання до комуністичних держав. Совєтську пропозицію підтримували делеґати Альжиру, Індії і Камеруну.

Очевидно, якщо така пропозиція буде прийнята пленарною сесією конференції, то ЗСА напевно закриють усі фінансові конта тієї організації, а також конта Міжнародного Суду, осідок якого знаходиться в Газі. Москва домагається, щоб Рада ЮНЕСКО остаточно вирішила, якою має бути політика цієї організації в майбутньому і чи в Раді та аґенціях мають далі працювати американці. Основні дебати в цій справі відбуватимуться наступного тижня, а саме рішення залежатиме від постави країн Третього світу і численних європейських держав. Комуністичні оратори домагалися скликання повної конференції ЮНЕСКО з участю 130 держав.

Інші держави світу, які не конче підтримують радикальне становище комуно-московських імперіялістів заявляють, що від перебігу конференції ЮНЕСКО і її рішень залежатиме також дальша доля Організації Об'єднаних Націй і численних аґенцій, що їх ще дотепер підтримують морально і фінансово ЗСА і їхні альянти. Великобританія, як відомо, також застановляється чи є сенс залишатися її в ЮНЕСКО, якщо не будуть переведені далекойдучі зміни.

Генеральний директор ЮНЕСКО Амаду Матар М'Бо заявив присутнім, що 130 американців працюють в різних аґенціях ЮНЕСКО. Він є за тим, щоб їх трактувати на рівні з іншими працівниками, бо терпеливість і поміркована тактика є, мовляв, найкращим способом задержати престиж ЮНЕСКО на певному рівні.

Московські шовіністи, які в останньому часі знову відновили пропаґандивну кампанію проти ЗСА, а особливо проти президента Роналда Реґена, нетерпеливляться. Вони хочуть помсти і шукають прихильників для їхньої антиамериканської акції. Новий сталінівець в Кремлі Міхаїл Ґорбачов хоче показати американцям свою силу і свій вплив. Спостерігачі передбачають, що число проамериканських держав, які покинуть ЮНЕСКО, може зрости в скорому часі. Покищо на черзі є Великобританія, Канада, Японія, Західня Німеччина та інші. Чи виграє Москва ідеологічний бій на форумі ЮНЕСКО із ЗСА? Може, — кажуть аналітики, — але програє напевно ЮНЕСКО, що його Москва хоче зробити своїм інструментом.

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту ЗСА заявили, що совєтські атаки на президента Роналда Реґена й інших його найближчих співробітників можуть тільки погіршити відносини між Вашінґтоном і Москвою напередодні заповідженої зустрічі на вершинах між Президентом ЗСА і генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим в Женеві. Крім того, державний секретар Джордж Шулц заявив, що Уряд ЗСА дуже серйозно розглядає деякі совєтські пропозиції про обмеження нуклеарної офензивної зброї, висунені М. Ґорбачовим в Парижі під час його зустрічі з президентом Франції Франсуа Міттераном і вважає, що деякі з цих пропозицій навіть можуть бути предметом розмов у Женеві.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ПОЛЬСЬКОЇ Народної Республіки і перший секретар компартії Войцєх Ярузельскі під час своєї візити до Об'єднаних Націй в Ню Йорку, дуже гостро відповів жидівським представникам коли вони намагалися переконати його, що Польща повинна відновити жидівські цвинтарі і культурні центри. „А ви, — заявив Ярузельскі, — постарайтесь, щоб Адміністрація президента Роналда Реґена зняла економічні санкції проти Польщі".

Іван Боднарук

АПОСТОЛЬСТВО ПРЕСИ

Місяць жовтень — це місяць преси. Варто в цьому місяці призадуматися над могутним значенням преси, яка здійснює значно важливішу ролю, ніж ми собі уявляємо. Адже завданням преси — це не тільки приносити вістки про те, що сталося, і дану подію коментувати. Завданням преси є виховувати широкі кола читачів, впливати на громадську думку. Мусять нас цікавити такі справи, як спосіб редагування газети, добір матеріялу й редакційних статтей, вплив часопису на все життя суспільства, якими шляхами має іти розв'язка різних культурних проблем тощо. Від самого початку свого існування преса завжди мала великий вплив на погляди читачів.

В домі Гутенберга, винахідника друку, є такий напис: „Ніхто мені не опреться!" Цей напис вказує на могутню силу преси. Папа Пій XI сказав: „Преса в наших часах це могутня сила: вона може стати найкориснішою або найшкідливішою для життя світу й Церкви". І це правда, бо в наших часах людство формує свої погляди й веде своє життя за думками часопису.

Тому каже еспанська приповідка: „Скажи мені, який часопис читаєш, а я скажу тобі, що ти думаєш!". Не переборщимо, коли скажемо, що сила преси більша від гармат. Наш ворог добре знає, яке велике значення має українська преса, як фактор, що формує публічну опінію і може впливати на настрої мас, викликувати заворушення, революції, повалювати уряди, спонукувати до резиґнації навіть президентів. Сказав колись Наполеон Бонапарте: „Я більше боюся трьох газет, як сотки тисяч ворожих вояків!" Отже, легко зрозуміти, чому всі тоталітарні режими підпорядковують пресу строгій державній контролі, роблять її знаряддям урядової політики.

На рідних землях нашу пресу підривала постійно чужа цензура. Ми читали й передплачували часописи, в яких часто було більше білих плям, ніж тексту. І хоч у Польщі був великий брак грошей і заробітків, то все таки навіть селяни передплачували приблизно 40,000 чисел „Народної Справи" й купували таку ж кількість календарів. Перед 50-ма роками наші свідомий селянин Василь Пуйда передплачував кількасот примірників дитячого журналу „Світ Дитини" для тих сіл, що мали дитячу бібліотеку. А тут, на еміграції, де панує добробут, навіть деякі інтелігенти не купують українського часопису й не купують ніколи нашої книжки! Водночас хочуть, щоб газета сама себе оплачувала, хоч з такою кількістю передплатників, як мають наші часописи, не можна газети втримати з передплат. Чому так важко тут нашим людям зрозуміти, що коли мають на все інше гроші, мусять їх знайти й на пресу, без якої всі дії нашого громадсько-політичного життя стануть безвартісними. А наша преса ледве клигає і виходить навіть тоді, коли вона дефіцитна. Вона все ж таки існує і мусить існувати, бо завдання кожного нашого пресового органу на чужині специфічне і його не можна ототожнювати із завданням преси державних народів. Чужомовна преса існує і розвивається, коли дає прибуток, а банкрутує і закривається, коли не дає прибутку.

Часто чуємо нарікання, що наша преса не цікава й що не стоїть на висоті своїх завдань. Але слід пам'ятати, що не було й нема в світі такого пресового видання із змістом якого всі читачі погоджувалися б. Від освіти читача залежить умілість аналізувати прочитане правильно. Преса добра, якщо не руйнує душ, а навпаки їх ублагороднює, підносить, вливає в них нових духових сил. Наша преса має почесне завдання виховувати суспільство й допомагати нашому поневоленому народові в його змаганнях до волі й незалежности. Тому вона повинна розкривати й засуджувати ворожу диверсію, будити оспалих, наснажувати новою вірою упавших на дусі. Наша преса дозволяє себе критикувати, але критика мусить бути конструктивна. Можна порізному інтерпретувати всяку подію, але саму подію таки треба подавати правдиво. В тому й полягає хист редактора: зберігаючи право кожного автора оцінювати та інтерпретувати подію по-своєму, не допускати до викривлення опису самої події.

Преса є зумовлена обставинами й читачами, для яких вона існує, а проте вона ніколи не повинна бути під надто великим тиском публічної опінії її читачів, бо тоді зайшла б небезпека, що вона коштом її забажає писати те, що популярне, ніж те, що конечне. Кажуть, що культурну людину можна пізнати по тому, які часописи вона читає, Брукові газети й жовта преса любуються в сенсаціях, поширюють неморальність і часто роблять злочинців героями. Як погані фільми і книжки, так і погана преса викривлює справжнє життя, розбуджує в людей найнижчі інстинкти, чим причиняється до поширення аморальности і злочинства.

Справа передплати українських часописів і журналів повинна стати для нас принциповою справою. Мусимо зрушити сумління суспільности, яка не є бідна матеріяльно, бо наші люди тут на поселенні мають великі гроші, навіть у наших установах, а що й вже говорити про чужі банки, та й одержують вони мільйони дивіденд і видають гроші легкодушно на різні непотрібні речі.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

П.С.

„Щоб лунала пісня..."

Концертове турне чоловічого хору „Чайка" з Мельборну і танцювального ансамблю „Веселка" із Сіднею, Австралія, спонзоровані Комітетом Українців Канади і Українським Народним Союзом, почався виступом у Едмонтоні, в п'ятницю, 20-го вересня 1985 року. Хоча досі чимало мистецьких одиниць з цього континенту їздило зі своїми виступами по українській Австралії, Австралія загостила сюди чи не вперше, принаймні до Едмонтону, і тому — заля Українського Дому Молоді була повна півгодини перед виступом. „Після 30-ти років... Австралія відважилася приприїхати сюди... мов у доказ, що нашому роду нема переводу, що в нас є душевне і культурне об'єднання..." — м'яким теплим голосом заповідачка Зіна Ботте вивела на сцену хор „Чайку", дякуючи голові місцевого відділу КУК, М. Кучерові, який привітав гостей від КУК і складових організацій. І почався концерт.

Автор цих рядків, хоча був вже в Австралії з едмонтонським „Дніпром" і знав, що є там добрі мистецькі одиниці, але аж так гарного концерту не очікував. Не зважаючи на те, що з танцювального ансамблю, звичайно, в складі 34-ох, прилетіло тільки вісім, а солістка Галина Корінь, через випадок, теж не приїхала, виступ, який дали гості з Австралії в Едмонтоні — був одною суцільною приємністю, за що публіка раз-у-раз нагороджувала їх рясними оплесками. „Хай ця пісня для рідного краю, наче птиця крилата летить"... при акомпаньяменті чудової піяністки Галі Кривенко, прозвучало мило і бадьоро, бо слова її, а зокрема „бо ніхто не зупинить свободи", були дуже зрозумілі слухачам.

Взагалі, слухачів чарувало не лише виконання і мелодії, але й чудові слова пісень, народних, побутових, історичних, а зокрема — жартівливих, і це велика правда, що „з пісні слова не викинеш". „Над Прутом у лузі барвінок вже рвуть", співають співаки, а слухачі — бачуть барвінок у рідному краю, і сидять тихо, тихо... „Горе ж мені, моя рідна мати жити за п'яницею", третя пісня, розказує про трагічну долю дружини пияка, і залю огортає — сум. Таких і тепер не бракує, на жаль. Та немає часу довго журитися, бо ось на сцену, у зі смаком дібраних малинових строях виступають танцюристи з „Веселки", танцюють „калину".

Треба співчувати мистецькій керівничці і хореографо-танцювального ансамблю Наталії Тиравській в тому, що не могла виступити цілим своїм ансамблем, але вісімка, яка прилетіла, її не застидала, ні в „Калині", ні в „Чумацькому шляхові" чи „Суїті". Зокрема енерґійно і по-мистецьки виступив ансамбль у „Гуцулці", „Пирогах" і „Біля криниці". Жалко, що не було повного ансамблю...

Після молитви („Пречиста Діво, спаси Україну"), зі знаменитим сольо Ярослава Ліщинського (слів „прийми наші слізні ридання" не легко буде слухачам забути!), зі сцени понеслася стара улюблена пісня „Вівці мої вівці", сольо баритона Валерія Ботте, з його тужливим „ду-ду-ду", а тоді, не менш відома „Ой, у полі криниченька". Хто її не любить? Кому, чуючи її, не пригадується його (її) молодість? „Ой Романе-Романочку, не лий воду на сорочку", — проситься-жартує дівчина, і стає жалко, що України, яку так чудово змальовує ця пісня, вже немає і, мабуть, чи коли буде. Колгоспна радгоспна Україна — вже не та, не та. Після „Сміло, браття" С. Стельмащука, і відомої серенади Ф. Шуберта (слова: „і ніхто нас не побачить, о не бійся, прийди", як і слова „чи забула, чи не знала, що чекаю я" — вічна проблема! — звучали ніжно-ніжно), прийшла на чергу „Гей, браття, опришки", справжній діямант серед українських пісень, принаймні для автора цих рядків. Слів „маємо що їсти, маємо що пити" (а хор „Дніпро" співав на світовій виставці в Спокейн вповні) я так і не почув, бо хор включив цю пісню у в'язанку пісень, але може й не треба було, бо в'язанка була знаменита.

Після перерви хор виконав „Молитву" Д. Мошняги" і „Давно те минуло" (слова Шевченка) А. Кос-Анатольського, зі сольо Ліщинського, і переніс слухачів у інший світ... „О Боже, Ти створив мене на свій же образ і подобу" звучало достойно, а ще більш маєстатично звучали слова „і віру в серці я зберіг, мені нічого більш не треба, амінь". Дуже добра пісня, і добре виконання, але „Давно це минуло" — мені більш подобалася, може тому, що це — спомин Шевченка про його молоді літа, як це він „Ходив я, та плакав, та людей шукав, щоб добру навчили..." „Спасибі, дідусю, що ти заховав, в голові столітній, ту славу козачу: я її унукам тепер розказав". Неперевершений Шевченко, незабутня історія!

Баляду про Довбуша я давно вже не чув, бо вона тяжка до виконання, і небагато співаків має відвагу її пробувати. А проте — вона клясична в своєму роді, а зокрема — неперевершений її зміст, слова. „Беріть мене на топори, занесіть мня в чорні гори... на дрібен мак посічіте...", просить побратимів Довбуш, „щоб вороги не знущались", (над тілом, тобто, і не четвертували). Солістові Валерієві Ботте належиться за неї окреме признання, як і признання за виконання романсу „Коло вікон твоїх", зі словами: „Лиш непокоїть-

(Закінчення на стор. 3)

Андрій Турчин

РОЗПОВІДЬ ПРО ТРИ СПРАВИ

(Ще про діяльність УБТА)

Лист до „Свободи" Зенона Онуфрика п.з. „Про каталогування" („Свобода" з 7-го вересня ц.р.), що був відгуком на статтю Галини Паньків „Про діяльність УБТА" („Свобода" з 9-го серпня ц.р.) спонукав мене поінформувати нашу громаду про три справи пов'язані з працею Українського Бібліотечного Товариства Америки (УБТА).

I.

Першою з них, яку заторкнув активний член нашої громади Зенон Онуфрик, є справа каталогування украіїніки в Конгресовій бібліотеці (КБ). Бібліотека ця ще далі вживає, у відношенні до України та цілого Совєтського Союзу, клясифікаційних схем, що їх вона виготовила ще перед Першою світовою війною. Внаслідок цього Київську Русь, її історію та культуру, як також області, райони, міста й села України клясифікується за схемою історії Росії.

Про намагання українських бібліотекарів, від 1960 року почавши, змінити цю застарілу клясифікацію та деякі предметні рубрики я вже писав раніше в англійській та українській мовах деінде. Тут хочу подати інформації за останні три роки, що рівночасно будуть відповіддю на лист З. Онуфрика.

Внаслідок акції українських бібліотекарів у рамках Американської Бібліотечної Асоціяції й Американської Асоціяції для Поступу Слов'янських Студій, КБ почала в сімдесятих роках переводити зміни у своїй клясифікації, предметних рубриках та назвах місцевостей у відношенні до держав Східньої Европи. Між іншим, виготовлено цілком нові схеми клясифікації історії Польщі, Чехо-Словаччини, Югославії та Східньої Европи. В 1981 році Конгресова Бібліотека перестала вживати назву „Росія" для Совєтського Союзу, при чому попала в другу крайність, вживаючи назви Совєтського Союзу для Росії давніх часів. На домагання бібліотекарів виготовити нову схему клясифікації історії Совєтського Союзу та союзних республік, Конгресова бібліотека має все одну і ту саму відповідь: брак часу, фондів і працівників.

Щоб вибити цей аргумент і все таки домогтись конечних змін у клясифікації історії України, в березні 1982 року написав я листа до В. Велша, заступника бібліотекаря Конґресу, в якім я пропонував уневажнити тільки деякі завваги у схемі клясифікації України, яка то акція не вимагає ні багато часу, ні додаткових фондів, ні нових працівників. Річ в тому, що Конгресова бібліотека додала заваги до схеми історії України, щоб каталогізатори клясифікували роки 1905-1906 і 1917-1921 в історії України як роки революції у Росії у схемі історії Росії, як також, щоб льокальну історію України, тобто історію її поодиноких країв, областей, міст і сіл, клясифікувати далі як історію Росії. Подаючи мою пропозицію Конґресовій Бібліотеці, я хотів також перевірити, чи в неї є добра воля зробити якубудь зміну у відношенні до Совєтського Союзу.

Не маючи відповіді на мою пропозицію, в травні 1982 року я написав листа до сенатора Р. Люгара, як також до Р. Ричардса, тодішнього голови Республіканського Крайового Комітету, а в червні того ж року до конгресмена А. Гокінса, тодішнього голови Спільної комісії для бібліотеки. У висліді цієї переписки я при кінці червня 1982 року я отримав листа від директора каталогізації Конґресової бібліотеки, в якому вона повідомила мене про рішення цієї бібліотеки клясифікувати льокальну історію України, а не Росії, але далі клясифікувати роки 1905-1906 і 1917 в історії України як роки революції Росії.

Рамки цієї статті не дозволяють на обговорення всієї моєї переписки та телефонічних розмов у справі змін у КБ. Тут слід зазначити, що статтяв англомовному Українському Тижневику, видаваним Українським Народним Союзом з 23-го травня 1982 року, а особливо заклик писати листи до Вашінґтону, також викликали реакцію Конгресової бібліотеки. У відповідь на цю статтю, Мері К.Д. Пієтріс, шеф Відділу предметної каталогізації Конгресової бібліотеки, виготовила „Заяву КБ про предметні рубрики для росіян і Радянського Союзу", яку поширила серед учасників конференції УБТА у Філядельфії та переслала голові конгресової Спільної комісії для бібліотеки. У цій заяві М. Пієтріс оправдувала вживання слів „росіяни" та „російський" у відношенні до всіх мешканців Совєтського Союзу.

Оправдуючись перед Спільною комісією для бібліотеки за брак акції відносно змін, в листі з 23-го грудня 1982 року КБ заявила, що пропозиції, які надпливають від поодиноких осіб, часто, собі суперечать і тому КБ рішила брати до уваги тільки пропозиції УБТА. При кінці лютого 1983 року М. Пієтріс повідомила мене, що вона здержалась від усяких змін до часу прислання нових пропозицій УБТА. Я негайно повідомив М. Пієтріс, що такі пропозиції я, як голова Комісії каталогізації УБТА, постараюсь якнайскорше виготовити та переслати до Конґресової бібліотеки.

Продовження буде.

Іван Головінський

В ПОКЛОНІ ПАТРІЯРХОВІ

I

(Святочне слово проф. І. Головінського, виголошене 29-го вересня ц.р. у Юніон Н.Дж. на концерті для вшанування першої річниці смерти Патріярха Йосифа).

На життєвому шляху народу, у час чи ненайбільш критичний у нашій історії, Боже Провидіння післало нам духового Валетня, який силою свого духа і бистротою ума вказує нам шлях „у мандрівку століт".

Ми зібралися сьогодні тут, щоб в скупченні духа і жалібному настрої, немов одна велика родина, пом'янути одного із найвизначніших князів Церкви, великого сина України, нашого Духового Батька, Патріярха Йосифа І-го, який відійшов у вічність 7-го вересня 1984-го року.

Ми зібралися, щоб в добу „жорстоку мов вовчиця" для нашої нації і Церкви, виявити віру у свої сили, любов до нашої обездоленої, але нескореної України, надію в остаточну перемогу нашої правди.

Блаженніший Патріярх Йосиф прийшов на світ 17-го лютого 1892-го року в селі Заздрість, Тернопільської области. Малим хлопчиною черпав він силу і снагу на дорогу життя, із українського чорнозему, а заколисував його до сну тихий леґіт вітру та шум пшеничних ланів Поділля. Ця духова, містична злука із землею предків була для нього „свиан зіллям" та найкращим бальзамом на мученицькому шляху життя.

Наука, студії, та приготування до священичого стану виповнили його юнацькі роки. Ще перед початком Другої світової війни, тоді о. д-р Йосиф Сліпий, був загальновідомий як блискучий богослов, знавець науки св. Августина і св. Томи з Аквіну. Він одержує докторат із Богословії в університеті в Інсбруці 1918 року, написавши дисертацію на тему: „Про поняття життя за євангелією і листами св. Івана". Уже в 1921 році пише другу дисертацію на тему: „Наука про св. Трійцю патріярха Фотія". Немає тут змоги вирахувати всіх наукових праць Блаженнішого Йосифа, писаних не тільки українською, але також німецькою мовами. Слід, одначе, згадати про його участь у численних наукових з'їздах, наприклад в Празі і Велеграді, де викликував загальний подив і захоплення своїми доповідями.

Напередодні зудару на наших землях двох тоталітарних систем, брунатного і червоного фашизму, Слуга Божий Митрополит Андрей таємно висвячує отця д-ра Йосифа Сліпого на єпископа і свого коадьютора з правом наслідства. Передбачаючи шлях мучеництва нашої Церкви і народу, Слуга Божий Андрей, вибрав на свого наступника у проводі нашої Церкви владику незломної сили волі, Ісповідника Віри, непохитного Пастиря.

Відтоді, як писав Блаженніший, на придорожніх стовпах його життєвого шляху „виднілм не Єрусалим, Юдея і Самарія, а Львів, Київ, Сибір, Красноярський край, полярні зони і Мордовія".

Довгі 18 років у засніжених, морозних тайґах Сибіру, страждав і мучився, але не похитнувся князь і Батько нашої Церкви: Тоді Папа Пій XII-ий належно оцінив жертву Патріярха Йосифа, пишучи у листі з 1945-го року: „Хоча в кайданах відлучені від Ваших синів не маєте змоги учити їх закону Св. Віри, самі Ваші кайдани повніше і краще голосять і проповідують Христа".

Життя Патріярха Йосифа та його ідеали, можемо зрозуміти ще краще в контексті мартирології нашої Церкви, починаючи від горезвісного „Львівського собору", та цієї психози зневіри у свої власні сили, на яку, на жаль, терплять деякі творці так званої „остполітік" Ватиканського секретаріяту міжнародних справ.

Москва добре розуміє якою моральною і національною силою є Українська Католицька Церква і тому вона завжди намагалася і намагається її знищити. Всі наші єпископи висвячені перед 1944 роком, згинули у в'язниці або на засланні. Із чотирьох єпископів висвячених після 1944 року, двох загинули у в'язниці, а двох померли після звільнення. Не зважаючи на рафіновані методи фізичних тортур і психічного терору, ані один владика Української Католицької Церкви не підкорився Російській Православній Церкві. Усі владики і тисячі священиків заплатили своїм життям за вірність Вселенській Церкві.

Переживання того часу в потрясаючий спосіб описав у свому завіщанні Патріярх Йосиф словами: „Ув'язнення ніччю, тайні судилища, безконечні допити і підглядання, моральні і фізичні знущання і упокорення, катування, морення голодом, нечестиві слідчі і судді, а перед ними я, в'язень каторжник, німий свідок Церкви, що знеможений фізично і психічно вичерпаний дає свідчення свої рідній, мовчазній і на смерть приреченій Церкві".

Після Патріярха Йосифа із московської каторги можна було надіятись, що Ватикан зуміє використати цей кольосальний капітал мистецтва і крови нашої Церкви у боротьбі із атеїстичною Москвою. На жаль, так не сталося.

Наївні „стратеги" фальшивого екуменізму, засліплені надією співжиття із режимною Російською Православною Церквою, немов до хана по данину, почали їздити до Пімена і Загорська. Ці достойники, які формують так звану політику Ватикану намагаються за всяку ціну не дразнити атеїстичну Москву. За підшептами Москви, вони намагаються заглушити голос совісти, усунути із терену дії, відокремити від вірних свідків мучеництва Церкви, як це було із архиєпископом Бераном, кардиналом Міндценті, як це вони намагалися робити із Блаженнішим Йосифом.

Пишучи у „Сатирдей Рів'ю" із 11-го липня 1964 року, про намагання звільнити Блаженнішого Йосифа із Сибіру, Норман Казенс сказав: „Я був уповноважений сказати, що Папа Іван надіється, що митрополит могтиме провести останні роки свого життя у якійсь затишній семінарії".

Цікаво хто піддав таку думку, щоб уживати „затишні семінарії" для відокремлення небажаних церковних достойників. Тут приходить на думку історичне порівняння. Чи ж не були це московські царі, котрі перші уживали манастирів як в'язниць на горезвісних Соловецьких островах.

(Продовження буде)

ДОЧКА КОЛИШНЬОГО совєтського диктатора і вбивці Йосифа Джуґашвілі Сталіна, Свєтлана, яка після 17 років перебування за кордоном повернулася із народженою в ЗСА дочкою Ольгою до СССР в 1984 році, фактично живе під домашнім арештом у родинному місті свого батька в Грузинській ССР. Вона все ще має право на втримування свого помешкання в Москві, кажуть закордонні кореспонденти, але майже ніколи до нього не появляється.

Митрополит...

(Закінчення зі стор. 1)

гині Ользі коло церкви-пам'ятника св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку.

Співом „Вічная пам'ять" у пошану жертв Великого голоду в Україні та молитвою-гимном „Боже Великий" закінчилася Архиєрейська св. Літургія. Після того Владика в оточенні всіх сослужителів вийшли із процесію хоругов на двір, де перед катедрою Владика відслужив Благодарний Молебень посвячення і посвятив обидві мозаїки-ікони в присутності біля 400 зібраних учасників свята, серед яких були також парафіяни інших православних церков із Філядельфії та околиць, а теж і не мало українців-католиків.

Дедикаційний бенкет

Безпосередньо після закінчення церковних урочистостей відбувся в просторій бенкетовій залі гостинниці Дуґан (її власниця українського походження) урочистий дедикаційний бенкет із концертом з нагоди посвячення мозаїк-ікон з участю біля 350 осіб. Відкрив бенкет о. митрат Ф. Історчин, вітаючи Владику Мстислава та всіх приявних на цьому святочному зібранні. Хор Філядельфійського деканату відспівав „Отче наш", а Владика провів початкову молитву. Відспіванням американського і українського національних гимнів закінчилося офіційне відкриття бенкету.

Зчерги, коротке, але дуже змістовне, слово привіту виголосив голова парафіяльної Управи Анатолій Суфлер, вітаючи Владику Митрополита, священників та всіх присутніх у цей радісний день великого свята в парафії св. Володимира у Філядельфії. Дальше програмою проводив товстмайстер Йосиф Подґурський, заступник голови Парафіяльної управи. Після смачної трапези в бездоганній подачі гостинницею Дуґан, дальша програма бенкету перепліталася то короткими промовами, то привітальними словами чи то концертовою частиною у мистецькому виконанні хору деканату.

Ведучий програмою Й. Подґурський, виголосив відповідне коротке привітальне слово, привітав і представив Владику Мстислава, усіх священиків, представників центральних та місцевих організацій і установ, між ними представника Українського Народного Союзу головного контролера проф. д-р Богдана Гнатюка та представника СУК „Провидіння" головного фінансового секретар'я Богдана Тодорова, які пізніше виголосили усні привідання від своїх установ, а дальше усіх гостей, що сиділи за двома почесними столами, Святослава Макаренка, сина Бориса Макаренка із мистецької фірми в Йонкерсі, членів Ділового комітету посвячення ікон із його головою Ал. Шинном та головою Бенкетової комісії Христиною Курман, членів Парафіяльної управи Церковного Сестрицтва Ліґи Православної Молоді, яка зложила пожертву на ікону в сумі 2,000 долярів, представників інших сусідніх православних церков та інших почесних гостей. Тостмайстер також подякував братам українцям-католикам, що брали участь у посвяченні ікон у катедрі і привітав декількох з них присутніх на бенкеті, між ними й пресового кореспондента щоденників „Свобода" і „Америка" мґра Олександра Луцького. Зокрема щирими словами подяки й вирізнення привітав тостмайстер першу й найголовнішу спонзорку мозаїк-ікон, Розалію Варварів, яке перша заініціювала спонтанні пожертви інших парафіян своєю пожертвою в сумі 20,000 долярів на спорудження ікон, за що її присутні вшанували грімкими оплесками подяки.

З нагоди посвячення ікон наспіли письменні привітання від президента Рональда Реґена, губернатора Пенсильванії Ричарда Тирнбирґа, посадника Філядельфії Вилсона Ґуда, парафій інших православних церков у сусідстві, Української Щадниці Кредитівки „Самопоміч" та інших.

„Ми є і ми будемо, бо ми з Богом!"

Головне привітальне слово від Консисторії УПЦеркви в ЗСА виголосив її голова о. М. Борисенко, декан Філядельфійського деканату і настоятель церкви св. Покрови у Філядельфії, який при кінці свого слова повідомив про ухвалу Консисторії влаштували 17-го серпня 1986 року урочисте свято всіх православних парафій у Філядельфійському деканаті, — „Неділю Українського Православ'я" як офіційне започаткування святкувань Тисячоліття Хрищення України з Архиєрейською св. Літургією і церковними урочистостями в катедрі св. Володимира, а потім деканальним пікніком на площі української католицької церкви св. Архистратига Михаїла (популярно званій „Михайлівці").

З черги промовляв улюблений всіма парафіянами настоятель катедральної парафії св. Володимира о. проф. Ф. Історчин, якого тостмайстер представив як головного рушійного промотора єпорудження і посвячення обидвох мозаїк-ікон. Отець Історчин накреслив дію, розвиток і жертвенність парафії св. Володимира, яка поставленням двох щойно посвячених мозаїк-ікон оздобила свідоцтво своєї української ідентичности та історичної пов'язаности і любови до рідної Церкви і народу. Він теж підкреслив неоцінимі прямо заслуги 40-літньої праці Первоієрарха УПЦеркви в ЗСА і діяспорі, предстоятеля митрополичої катедри св. Володимира Великого Блаженнішого Митрополита Мстислава, завдяки якому церква-пам'ятник св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку стала „Українським Єрусалимом".

Головну святочну промову виголосив Митрополит Мстислав, який коротко переповів історію своєї праці спочатку як Єпископ, а згодом як первоієрарх УПЦеркви в ЗСА і діяспорі, що завершилось побудовою і дією знаного тепер на цілий світ отого „Українського Єрусалиму", як доказ того, що український нарід може бути творчим і служити Українській Церкві і народові, і наперекір нашим ворогам, закінчив свою промову Владика, „Ми є і ми будемо, бо ми з Богом, а хто з Богом, той і переможе".

В концертовій частині бенкету мішаний хор Філядельфійського деканату під орудою д-ра С. Савчука виконав із знаменитою передачею пісні „Заступнице Пречиста", „Хваліть ім'я Господнє", „Ой зійшла зор'я" із сольовим виступом Євгена Мельника та „Тихо над річкою", за що приявні нагороджували їх оплесками.

Під кінець бенкету ведучий програмою висловив щиру подяку за участь і звеличання цього великого й радісного свята Блаженнішому Митрополитові Мстиславу, усім священикам, мистецькій фірмі Макаренків, представникам організацій та установ. Зокрема висказав він велике признання за підготову і завершення свята посвячення мозаїк-ікон Діловому комітетові під проводом його енерґійного голови Ал. Шінна і голови Бенкетової комісії Х. Курман та цілій Парафіяльній управі, до екзекутиви якої входять А. Суфлер, голова, Й. Подґурський, заступник голови, Юрій Волос, фінансовий референт, Володимир Сенишин, скарбник, та секретарі д-р Лариса Заїка, українськомовна і Емілія Березовська, англомовна.

Кінцевою молитвою подяки, що її провів Митрополит Мстислав, та відспіванням молитви-гимну „Боже Великий" закінчився цей Дедикаційний бенкет з нагоди історичного посвячення двох мозаїк-ікон в українській православній катедрі св. Володимира у Філядельфії.

КРАЙОВА КОНВЕНЦІЯ Української Американської Координаційної Ради

18-20-го жовтня 1985 року у Філядельфії, Па.

в готелі Адамс Марк

ADAM'S MARK HOTEL

Philadelphia, Pa. 19131

City Avenue and Monument Road. Tel.: (215) 581-5000

ПРОГРАМА

П'ятниця, 18-го жовтня

Год. 6:00-10:00 веч. — Реєстрація учасників. (Листовно реєстрація відбувається протягом двох тижнів перед конвенцією).

Субота, 19-го жовтня

Год. 8:00-10:00 ранку — Продовження реєстрації.

1. Відкриття Конвенції — Голова УАКР.
2. Вибір Президії Конвенції.
3. Схвалення порядку нарад і правильника конвенції.
4. Затвердження існуючих і добір нових членів до слідуючих комісій: Верифікаційно-мандатної, Номінаційної, Статутової, Резолюційної і Бюджетової.
5. Читання протоколу із Установчих зборів і його прийняття.
6. Звіти членів Екзекутиви УАКРади.

Год. 12:00 дня — Полуденок, промова ІВАНА ОЛЕКСИНА

Год. 2:00 по пол. —

7. Програмова доповідь АНДРІЙ ШЕВЧЕНКО
8. Звіт Верифікаційно-мандатної комісії.
9. Запити і дискусія над звітами
10. Звіт Контрольної комісії і уділення абсолюторії уступаючій Екзекутиві
11. Схвалення статуту
12. Наради комісій

Год. 6:00 веч. — КОКТЕЙЛ

Год. 7:00 веч. — БЕНКЕТ з мистецькою програмою

Год. 10:00 веч. —

14. Продовження нарад комісій.

Неділя, 20-го жовтня

Год. 8:30 ранку — БОГОСЛУЖБИ в церквах

Год. 10:00 ранку —

15. Звіт Номінаційної комісії і вибір Керівних органів УАКРади
16. Звіт Резолюційної комісії і схвалення резолюцій.
17. Вільні внески
18. Закриття конвенції

За Екзекутиву УАКРади:

ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ *секретар* — **Д-р ІВАН ФЛИС** *голова*

„Щоб лунала..."

(Закінчення зі стор. 2)

ся, лиш непокоїться, не вгомониться туга моя"... Чудові пісні і зі серцем виконання.

Акомпаньятор Г. Кравченко показала свою майстерність — немає найменшого сумніву! — у „Танці молодої дівчини і хитрого ковбоя". Рідко коли чую на фортепіяні таку мистецьку річ і маю приємність насолоджуватись таким виконанням! Зразу, здається, танцює дівчина, опісля — ковбой, а тоді дівчина і ковбой, напереміну, або спільно! Фантастичного щось, є чим пописатися, і Г. Кривенко пописалася. Чи й не тому, на кінець концерту, коли давали квіти диригентові хору маестро Кореневі і хореографові Н. Тиравській, вручили китицю чудових ґладіоль і Г. Кривенко.

Програма включала також жартівливі пісні, які публіці зокрема подобалися. Після романтичної „Два серця з'єднала любов", знову з прекрасним сольо Ліщинського-сольо, хор, фортепіяно, з незабутніми словами „ніколи, ніколи не згине любов, у серці, що вірно кохає", хор виконав дві жартівливі пісні: „Та були у кума бжо(ли)" і „Чоловіче, я слаба". Перша, про те, як кум просив у кума — меду, а той йому — дулю, але — кума була щира, і меду дала, дала... а друга про те, як жінку боліла голова, як чоловік — лікував її ...буком. („Якби добрий чоловік, то знайшовбись мені лік!" Здоровий нелукавий український гумор! Милою „Матилдою" закінчив хор концерт, а на біс — заспівав — колисанку. Після концерту була перекуска. Під час перекуски, на привітання адміністрарора хору Петра Кардаша, який передав його канадцям від українців в Австралії перед концертом, відповів ряд осіб: Роман Британ, Петро Бойків, Зенон Прокоп, Марія Дитиняк і Петро Саварин. Згадані теж подякували ансамблям за концерт, а зокрема — за прибуття з далекої Австралії. Від ансамблів зі словом виступив Ярослав Ліщинський.

Петро Саварин, голова СКВУ, зокрема підкреслив посвяту всіх членів ансамблів, які „служать українській культурі". Він говорив: „Пісні, музика, танці так довго будуть жити, як довго будуть жити поміж нами їх любителі: співаки, танцюристи, диригенти, хореографи, піяністи. А українці в діяспорі так довго будуть жити, як довго житиме українська пісня, музика і танці".

Була північ, коли члени хору „Дніпро" та інші люди забрали зі собою гостей по домах на коротку ніч: о 5-ій ранку вже були всі знову під катедрою св. Йосафата, щоб вирушити автобусом на летовище, а далі до Вінніпеґу, на другий виступ. щасливої вам дороги, брати і сестри з Австралії, успішного турне і просимо ще колись загостити до Едмонтону!

День Української Спадщини в Торонто

Як ми в'їздили в неділю, 2-го серпня до Торонто, по дорозі Квін Елізабет, на величезній реклямовій таблиці з лівого боку від „гайвею" миготіли слова: Юкренісн Герітедж дей Онтеріо плейс"...а як зникали, показувалося „Вітаємо!"

Як справді тоді приємно в'їздити в гарячий соняшний ранок до міста, як Провінційна Рада Комітету Українців Канади вас так щиро і публічно вітає...

Знаходимо місце на паркування, переходимо браму Онтеріо Плейс. Усміхнена молода людина в жовтосиньому фартушку нам пропонує програмку. З книжечки-програмки на нас дивиться радісне дівоче личко (праці Слави Сурмач). Дівчинка в руці тримає три символи — кленовий листок Канади, тріллію Онтерія і наш колосок...

Доріжками, місточками, острівками мандруємо по Онтеріо Плейс, цьому колосальному комплексові штучних островів на озері Онтеріо, поміж розваговими модерними будинками, качками та мевами. Сонечко радісно припікає, легіт пестить обличчя тисяч туристів. Онтеріо Плейс — це одна з атракцій двомільйонового Торонто. „Онтеріо Герітедж Дей" — День Української Спадщини, — це один день в цьому провінційному парку не тільки присвячений українцям, але і заповнений українською програмою. Це вже 7-ий раз (від 1979 року почавши), Провінційна Рада Комітету Українців Канади влаштовує тут щорічно, поміж канадцями, зустріч українців Онтерія і показ мистецьких вмілостей поодиноких відділів Комітету Українців Канади в Онтеріо, а є тих Відділів КУК аж 14!

Шукаємо в програмі - де, що дістьcя. Тут вже повно народу. Чути де-не-де українську мову. Идемо в прямі „за українською мовою", і приходимо на Форум. Це колосальна кругла сцена в долині з тисячами місць, що піднімаються на горбочки довкола. Вона відкрита, на свіжому повітрі, тільки прикрита наче парасолькою. Є 10.30 ранку. Починається екуменічний Молебень. Отці Юрій Ференців, д-р Мирон Стасів, Ігор Хабурський і Роман Небережний щиро проказують слова молитви. Вдумливо співає студентський хор з церкви Св. Покрови в Торонто, диригує Марійка Свербивус.

Слова проповіді о. Ю. Ференцева і о. д-р М. Стасева лягають тепло на зболілу душу. В цей час нерозумного надуживання канадської демократії — словної нагінки на українську еміґрацію, наші отці є з нами.

Ще далеко до 12-ої години сотні людей збиралися на пристані Браґантин, де. мало відбутися відкриття Українського Дня Спадщини. Точно о 12-ій год. з недалекого корабля пролунав гарматний постріл, і Тарас Підзамецький, симпатичний майстер церемоній, почав на підвищенні коло маштів святочне відкриття. Привітав присутніх - голову Провіційної Ради КУК, д-ра Петра Глібовича, голови відділів КУК в Онтеріо й усіх гостей. Попросив до слова Вірджінію Купер - директорку корпорації Онтеріо Плейс, подякувавши їй за співпрацю, навіть у вибиранні фантастичної погоди. Також говорили Андрій Вітер, посол федерального уряду, з привітом від Браєна Малруні, радний, Василь Бойчук з привітом від посадника міста Арт Еглетона, та представник Історичного Товариства Торонто. А тоді інж. Ярослав Соколик, заступник голови ПРО КУК і голова відділу КУК в Торонто, офіційно відкрив День Спадщини. Блакитні і жовті бальони, що їх тримали члени студентського хору, піднялися високо над озером і зникли вдалині.

Почав підноситися канадський прапор під звуки „О, Канада..." а потім під спів „Ще не вмерла Україна" і наш, блакитно -жовтий... На тлі ясного неба вітер його ніжно пестив, а наші очі підіймалися з ним все вище, повні гордости.

По відкритті хто шукав ресторану, а хто тіні дерева, щоб поласувати домашніми канапками, а хто вже сідав на Форумі, щоб „злапати" добре місце на пообідній концерт.

О год.2-ій почався концерт на Форумі. Тому що цей День Спадщини є в Році Молоді, то і вся програма була виконана молоддю. Сцена була прикрашена приємним голубим мотивом - праці Марії Шкурки. Програмою проводили молоді Марічка Глібович і Роман Андрусяк, які гарно та сердечно представляли нам виконавців, а саме: Танцювальний абсамбль СУМ-Торонто „Верховинці", хореограф Соня Кіндрат. Ріма Яців співала під акомпаньямент Ляриси Кузьменко. Танцювальний ансамбль з Бурлінгтону, хореограф Петро Марунчак. Студентський хор церкви Св. Покрови, диригент Марійка Свербивус, при піяно Петруся Чорнопильська. Знаменитий ансамбль бандуристів (п'ятьох) геть аж з Тандер - Бей виконали три інструментальні твори. Милою несподіванкою був дуже приємний виступ молодої студентки співу аж з Варшави Татяни Підлузької. Вона виконала арію із „Запорожця за Дунаєм" та Лисенка - Шевченка „Ой, одна я, одна" у фортепіяновому супроводі Мії Бах.

Христина Михальків виконала дві народні пісні, усучаснені з оркестрою „Нове покоління". Струнна оркестра Союзу Українських Самостійників з Гамилтону „Водограй", під диригентурою Івана Пасерба, виконала, крім інших, новий, приємний твір І.Пасерба „Скажи мені Дніпре" зі солістами Богданом Радишем та Лідією Левінською. „Хор Української Православної Молоді", створений спеціяльно для співання в Році Молоді, диригент Нестор Олійник співав „а капеля" і на закінчення програми з оркестрою „Водограй".

Півторагодинна програма минула швидко, приємно, впорядковано. Представила слухачам вже знайомі і нові ансамблі та солістів, і радісно було, що росте молодь, яка цікавиться і може дати вартісну програму.

І знову глядачі розходилися хто - куди, шукати інші цікаві моменти дня. Ось там на човні, що плавав спокійно поміж островами, співали милі яленки тріо „Лелія". Українська пісня радісно відбивалася від горбочків та котилася у всі куточки Онтеріо Плейс. А пізніше оркестра „Ясени", також на човні, енерґійно розпорошувала звуки наших мелодій поміж островами. Обидва ансамблі виступали також на сцені „Фавнтен Стейдж". В театрі „Кер Бер" магік Анатолій Бутко виступив з учнями своєї циркової школи.

Цікаві були виставки на „Под 1". Тут були чудові дитячі малюнки з конкурсу, як діти уявляють собі вінок. Виставку підготовила Орися Буряк. Там стіл ОПЛДМ, де невтомні панство Боднарчуки продавали дитячі книжечки. Стіл з прекрасними стильовими писанками з різних частин України, виконаними сестрами-студентками з Дундалку. Стіл Українського Музею в Каса Лома, де можна було купити карточки і дістати інформації про музей. Стіл цей, як і ляльки в народних строях, приготовила Володимира Лучків. Таблиці молодечих організацій СУМ і МУНО ілюстровані знімками про їхню працю і діяльність.

Ну і найважливіше — виставка українських вишивок. Прекрасні експонати з різних частин України (хрестик, гладь, вирізування ітд.), весільні рушники, старинний козацький взір, сорочка і рушник, що їм вже понад 200 років... Все це змушувало нас ще раз і ще раз повертатися та подивляти мистецький талант золоті руки української жінки. Виставку приготовив Комітет Українок Канади відділ Торонто, під головуванням Наталки Ємець.

В театрі 1 показували по черзі два фільми: „Жнива розпачу" - Українського Дослідчого Комітету та „Ніколи не забуду" продукції п. Васіка. Там постійно стояли довгі черги своїх та неукраїнців, щоб їх побачити.

Хто ходив, оглядав, підкріплювався, а хто займав місце на форумі для вечірнього концерту.

О 6-ій год. в ресторані „Тріллія" відбулося прийняття для преси, представників організацій та запрошених гостей, якою проводив Тарас Підзамецький. Він покликав до слова Н. Ємець, голову Ку-окК відділ Торонто, радного Василя Бойчука, який передав привіт від посадника міста Арт Еглетона, Тоні Рупрехта, - міністра провінційного уряду, який передав привіт від прем'єра Онтеріо п. Пітерсона. Т. Рупрехт признався, що він був на усіх днях спадщини. Це вже його сьомий, і побажав успіхів на багато наступних!

О год. 7.30 почався вечірний концерт. Молодий Віктор Ліщина представив почесних гостей: Вірджінію Купер, Тоні Рупрехта, і Арт Еглетона. В. Купер побажала успіхів від Онтеріо Плейс. Тоні Рупрехт - від нового провінційного ліберального уряду висловив українцям щиросердечну подяку за їхній вклад праці в провінції. Він сказав, що українців уважають взірцевою громадою (модел коммюніті), яка є в центрі вирішувань проблем та проґресу провінції. Посадник міста А. Еглетон у вишиваній сорочці заявив, що він цю сорочку одягнув у пошані до нас, за нашу працю, змагання успіхи.

Програмою вдало проводили молоді Леся Шимко та Віктор Ліщина. Цікаво і „з життям" пояснювали вони точки програми, які, як і по обіді, завдяки Володимиру Довганюкові з помічниками за сценою, проходили справно, впорядку, без затримки. Дві і півгодинна програма складалася з Молодечої оркестри, зорганізованої в Році Молоді, диригент Остап Брездень. Танцювальний ансамбль „Веснянка" ОДУМ-у, хореограф Микола Балдецький. Оркестра „Ясени" зі солісткою Мелянією Мартинів. Танцювальний ансамбль „Україна" з Брамптону, хореограф Лідія Скрипух. Сопрано Дарія Салемка з Ошави, при піяно Наталя Салмерс. Сопрано Катруся Вах з Вінніпеґу, при акомпаньяменті Михайла Бубни. Тріо „Лілея" з Торонто — це талановиті недавноприбулі з Польщі Ліліянна Головата, Беата Вуйцюк та Олександра Козак з Марком Білим на гітарі. Жіночий хор „Ясмин" з Місісаґа, диригент і акомпаньятор Христина Гарасовська-Шевчук. Оркестра „Соловей" зі солістом Віктором Ліщиною, що виконав свою власну композицію.

Цілком іншого характеру було „Концерт -Реквієм" для піяно і скрипки світова прем'єра композитора Любомира Мельника, він сам грав свій твір на піяно зі скрипалем Марком Сабатом. Твір має підзаголовок „Реквієм за сім мільйонів". Л. Мельник є відомий у Канаді молодий композитор, він має свій власний оригінальний стиль (континюс мюзик). Це наче постійно змінні арпеджа на піяні, які є підставою для мелодії. Твір дуже щирий, настроєвий, лірична мелодія має моменти драматизу і трагізму. Дійсно відчувається настрій безмежного жалю та суму. Обидва виконавці були дуже добрі.

На закінчення програми оркестра Остапа Брезденя зі всіми виконавцями програми і солісткою Марічкою Глібович виконали „Червону руту" Івасюка, запрошуючи присутніх до співучасти — співу.

Обидві мистецькі програми приготовила Олена Глібович зі своїм програмовим комітетом.

У естетичній програмі-книжечці був привіт прем'єра Онтеріо Дейвіда Пітерсона та багатьох визначних осіб, як також посадників міст, в яких є відділи Комітетів Українців Канади.

Тому що це „Рік Молоді" у програмці були історії молодечих організацій СУМ-у, ОДУМ-у, МУНО, ПЛАСТУ СУМК-у І СУСК-у, декотрі зі знімками, а також інформативна сторінка про КУК.

І цей сьомий День Спадщини, так як і попередні, відіграв важливу ролю в багатокультурному житті Онтеріо. Українці, дякуючи провінційному урядові, мали змогу користати з модерного Онтеріо Плейс, зі всіх його устаткувань. Мали нагоду зустрітися в чудову погоду на свіжому повітрі над озером, мали змогу показати своїм співгромадянам український темперамент, мистецтво, танець пісню, фільм...

Тож українці з цілого Онтеріо щиро дякують організаторам і всім, хто чимнебудь допоміг в успіху дня! Дай вам, Боже, сили приготовляти таких більше!

Оксана Бризгун-Соколик

Допомогова діяльність Об'єднання „Самопоміч" в Дітройті

Загальні збори кожної установи є наче дзеркалом її діяльности в минулій каденції. Таким дзеркалом діяльности відділу „Самопоміч" в Дітройті були цьогорічні Загальні збори.

Збори відкрив голова інж. Василь Колодчин, і після вступних формальностей вшановано померлих членів відділу — д-ра А. Жуковського, д-ра І. Андрусяка, інж. Р. Воробкевича, НаталіюСарамаґу та інших, вибрано президію зборів у складі: Зенон Василькевич — предсідник, Стефан Білий — секретар.

Відчитаний протокол з попередніх зборів прийнято без змін, а після нього звітував голова інж. Василь Колодчин. Звітодавець вичерпно розповів про значення відділу „Самопомочі" як для місцевої громади, так і для потребуючих у різних країнах світу. Якщо ходить про місцеву громаду, то кожного року збільшується кількість старших осіб, що потребують матеріяльної допомоги, правної опіки та моральної підтримки. Все те тихо, без зайвого шуму, виконуть з повною посвятою референти дотичних референтур. Допомогову діяльність відділ поширив на інші країни, де багато старших українців потребує допомоги — зокрема в Польщі, Південній Америці та Україні. Про ці справи докладніше звітували дотичні референти. Допомогові акції поширено тільки завдяки зрозумінню широких кіл нашого громадянства та кредитової спілки „Самопоміч", що одні датками, а друга більшими дотаціями уможливила цю діяльність. Таким чином, відділ сповнив свої допомогові зобов'язання в цілості. Висловив подяку референтові Суспільної опіки інж. Василеві Т. Марчакові та Ліді Колодчин, які тісною співпрацею виконували благородні справи.

Відділ утримує домівку, в якій приміщується ґалерія ЕКо. Там кожного сезону відбуваються мистецькі виставки дослівно усіх відомих українських мистців—малярів. Крім того, в домівці відбуваються різні культурні імпрези, громадські наради, організаційні сходини—засідання. З домівки користає ціла низка суспільно — громадських установ, а саме: Культурно-громадський клюб, Союз Українок Америки, Метрополітальний Відділ УАКРади, Український Народний Союз, Українське Патріярхальне Т—во. Клюб старших віком, Головний комітет Підгаєчан, Фестивальний комітет, а протягом останніх п'ять років Комітет Українського Села. Домівку — ґалерію ЕКо провадить Ліда Колодчин. Подякою всім референтам за взірцеву працю та гармонійну співпрацю закінчив голова свій звіт.

Ширший, вповні вичерпний звіт з допомогової діяльности зложили інж. Василь Т. Марчак — референт Суспільної опіки, та Ліда Колодчин — заступник голови відділу. Їхні звідомлення доповнювали себе взаємно, чим накреслили повну картину багатогранної діяльности на протязі каденції.

Важко розмежувати окремі ділянки акцій, бо часто одна людина потребує різної допомоги. Коли ходить про старших, немічних людей, що живуть у власних домах, допомога звичайно зосереджувалася на транспортації до шпиталів та лікарів, виєднанню безплатних гарячих і холодних харчів від міських адміністрацій, одержання податкових зворотів, фінансової допомоги на огрівання в часі зими, виєднання „медікейд", турбота про відповідне приміщення в домах для старших або в шпиталях, в яких пацієнти могли б порозумітися українською мовою. Таких випадків на протязі каденції було в нашій громаді 52. Очевидно багатьох, в більшості немічних, відвідують референти та інші особи з їхнього рамени в приватних домах, лікарнях, домах для старших в Різдвяному та Великодньому часі, вручаючи їм дарунки як вияв пам'яті про них.

Окремою ділянкою праці Суспільної опіки була допомога потребуючим у різних країнах світу.

Вислано 10 пачок з дитячим одягом для української школи на Помор'ю, в Польщі, яких оплата виносила майже 200 дол.; на допомогу утікачам з Польщі вислано до Австрії 600 дол.; потерпілим від повені в Бразилії вислано 60 пачок з одягом, яких оплата коштувала біля 1,500 дол.; дві стипендії студентам — 280 дол., на сиротинець 200 дол.; для Союзу Українок 200 дол. До Німеччини 200 дол. на Український Вільний Університет і 100 дол. на інтернат „Рідної Школи". На будову Української Православної Церкви в Бельгії 50 дол. Якщо до цього додати 300 дол., які видано на допомогу місцевим потребуючим, то виходить, що наш відділ на протязі каденції видав 3,600 дол. на допомоги.

Все те вдалося виконати завдяки підтримці широких кіл громадськости, кредитової кооперативи „Самопоміч" та гармонійній співпраці окремих членів управи відділу.

При відділі Об'єднання „Самопоміч" діють Клюби старших віком — один із них у Дітройті, другий у Воррені, де живе тепер більше українських родин, ніж у будь—якій околиці Дітройту. Обидва клюби об'єднують разом понад 120 членів. Члени клюбу відбувають свої зібрання в ґалерії ЕКо, де кожного місяця професійна медсестра уділяє медичні поради, включно з безплатною перевіркою тиску крови.

Над звітами вив'язалася коротка дискусія, в якій одобрено діяльність управи, зокрема Суспільної опіки.

Контрольна комісія запропонувала абсолюторію управі, яку збори прийняли аплявзом. Внесок номінаційної комісії підтримав Йосиф Бевцик і у висліді вибрано нову управу в такому складі: інж. Василь Колодчин — голова, інж. Ігор Король — заступник, Ліда Колодчин — заступник, інж. Стефан Білий — секретар, інж. Василь Т. Марчак — референт Суспільної опіки, мгр. Володимир Баран — фінансовий референт, Євген Лятишевський, Михайло Мушинський, Стефан Зубаль, Адріян Блюй та інж. Богдан Петріна — члени; контрольна комісія: Володимир Гупалівський, д-р Олександер Серафин і Анатоль Ромах.

До нової управи увійшли відомі в нашій громаді суспільні діячі. Можна надіятися, що в новій каденції відділ нашого Об'єднання „Самопоміч" діб'ється не менших успіхів, як у минулому.

Стефан Білий